

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Előfizetési díj

időkre postán vagy helyben házhoz
hordva:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órá helyben	1 „
vidékről egy hónapra előfizetést nem fogadha- uk el.	

Egyes szám ára 5 kr.

megjelenik minden nap, az ünnepeket követő
napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Belső-szénuteza 16. szám, hová a lap szellemi részét illető
közlemények címzendők.

Az értékesb cikkek díjaztatnak.

Késziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

Nyilttéri cikke

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor 6 kr. ára
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagybő
és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is
nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fölvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). Hassen
stein et Vogler
Wien
Wallfischgasse nr. 10.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”

politikai és közgazd. napilap
1873 második félévi folyamára.

A „KELET”

t. előfizetőit tisztelettel fölkérjük,
hogy becses megrendeléseiket az 1873-
dik év második felére mielőbb
megtenni sziveskedjenek, ne hogy a
lap küldésében főnakadás történjék.

A lap programja, beosztása, mun-
katársai ép úgy a régiek maradnak,
mint előfizetési árai, melyek:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy órá	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar
kikerülése tekintetéből vidékről 1 hónapra
előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben poss-
tai utalvánnyal, kiadó Stein János könyv-
kereskedésbe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után
tiszteltepéldánnyal szolgálok.

A „KELET” kiadóhivatala

A budgetvita.

Budapest, junius 21.

(A.) Az 1874. évi költségvetés tárgya-
lása csütörtökön csakugyan megkezdett s ve-
zéreinek józansága még a balközépet is meg-
győztette annak hasznos és előnyös voltáról,
hogy a budget kiadási tétele már most meg-
szavaztassanak s az őszi ülészek szerves al-
kotások létesítésére használtassék. Az első na-
pon a tárgyalás nem igen emelkedett az ér-
dekesség magasabb fokára. Széll Kálmán a
pénzügyi bizottság előadója e bizottság jelen-
tésének szellemében ismertette az 1874-ki bud-
get-előirányzatot s kifejté indokait a bizottság
által tett s tíz milliót meghaladó törléseknek.
Minthogy ez uttal a költségvetés bevételi ré-

színek tárgyalása nem álla napirenden, Ker-
kapolynak sem nyílt alkalm a kormány pénzü-
gyi terveiről, a dífizet fedezéséről s más
nagyjelentőségű dologról nyilatkozni. Beszé-
dének oroszlanrésze polemikus természetű volt.

Annál általánosabb érdekű folamot von
a tegnapi ülés, mely különben már azért is
nevezetes, mert a kormány előterjeszti a ke-
leti vasut zilaít viszonyainak rendezésére vo-
natkozó munkálatait. De nem ez adott az
ülésnek nagyobb érdeket, hanem Simonyi Er-
nő szélsőbaloldali képviselőnek ép oly heves,
mint indokolatlan támadásai, egyrészt a kor-
mány, másrészt a balközép ellen. Simonyi ur,
ugy látszik, mindennemű kormányának ellensége
s oppositioja minden kormányzás lehetetlenné
tételére irányul. Nála a parlamenti harc nem
az elvek herceza, hanem személyes veszekedés,
roszakaratu, néha ügyetlen rágalom és piszko-
lódás. Ő mindenkit megtámad s rendszeren oly
módon, mely túllépi a parlamenti illem hatá-
rait s minden rend, minden tekintély megin-
gatására vezet. Ő rágalmazta az Andrássy-kor-
mányt, szenvedélyes dühvel bántalmazta Lónyai
kabinetét s most épen oly esztelen vadsággal
rohanta meg Szláv kormányát is. Sőt többet
akart. Minthogy a balközép egy idő óta jó-
zanabb irányt követ, s ha a kormány valami
olyat tesz, mely meggyőződésével összhang-
zatban áll, ezt ki is fejezni van bátorsága,
vagy más szóval, minthogy a balközép kezd a
parlamentaris modorral megbarátkozni, Simo-
nyi ur tegnap megkísérté, hogy a balközépet
az ország előtt denuntálja s azután ellene a
Deák-párt féltékenységet felköltse.

Azt veté ugyanis a balközép szemére,
hogy hűtlen lett programjához és kormány-
párttá változott, s hogy ma a Szláv-ministe-
riumot nem a jobboldal, hanem ő, a balközép
tartja fen. Ez esztelen vádra Ghyecy Kálmán
ifjúi pathossal és logikájának egész súlyával
válaszolt. Kifejtette, hogy azért, mert a bal-
középnek van erkölcsi bátorsága arra, hogy a
kormányt, midőn helyes politikát követ, támo-
gatja, még nem lett kormánypárttá, hanem
hivatását sokkal jobban, sokkal becsületeseb-
ben teljesíti, mint Simonyi ur, ki pártja ma-
gánérdekét a közjó fölé helyezi. A szélső bal-
oldal vezére fejére tegnap általában oly sürűn
hullottak a sújtó csapások, hogy hatásukat nem
egyhamar fogja kivenni.

A kormány Simonyi urnak csak azon
vadjára felelt, hogy kiturta helyéből Lónyai
gróft. Szláv maga válaszolt, e vádra me-
lyet joggal rágalomnak nevezett; válasza rö-
vid, de találó volt. Egyszerűen magára a je-
lenlevő Lónyai grófra hivatkozott s felszólítá

ót, hogy ha igazak Simonyi állításai, akkor
nyilatkozzék. Szlávyn kívül a Deákpárt nem
avatkozott a vitába, mert senki sem tartá ér-
demesnek, hogy olyan állítások czáfolatába
fogjon, minőket Simonyi ur felhozott. Annál
erélyesebben védte magát a balközép s Horn
és Ghyecy súlyos csapásai után Horanszky Nán-
dor adta meg neki a kegyelemdőfést, midőn
ama nem qualifikálható fordulatokra figyelmez-
tetett, melyeket Simonyi ur magában a bal-
középben megindított. A tegnapi nap egy ál-
talan sokkal járult pártviszonyaink tisztázásá-
hoz. Az antisocialis és államellenes pártok
féktelenkedése csak előmozdítandja ama köze-
ledést, melyet a becsületes és hazafias pártok
közt már hosszabb idő óta észlelhetünk s any-
nyiban Simonyi ur tegnapi szereplése nem
mondható károsnak, a mennyiben az alkotmá-
nyos és törvénytisztelő elemek egyesülését
mozdítja elő.

— Országgyűlés. Budapest, junius 20.

A képviselőház mai ülésén izgalmas jelenete-
ket idézett fel Simonyi beszéde. Simonyi beszédének
éle a balközép ellen volt fordítva, s támadásai bár-
mily kemények voltak is a kormány ellen, inkább
ugy tűntek fel, mint a balközép megtámadásának
corolláriuma.

A képviselőház általános tetszése közt Horanszki
s Ghyecy adott választ a baloldal részéről.

A miniszterelnöktől is választ provokált Simo-
nyi s e válasz, a mily méltatlannak tetszetett Si-
monyi támadása, oly hatályos volt. Feltűnt, hogy a
miniszterelnök Simonyi azon vadjára l szemben, hogy
a kormány mai tagjai a volt miniszterelnöktől kimar-
ták (ipsissima verba) Lónyaira hivatkozott, czáfolya
meg ő. Az ülésen jelen volt Lónyay, azonban hall-
gatott. A tárgyalásban beszéltek még Lázár s Mi-
letes, s utána a szavazás ejtetett meg a budget te-
lett. Ellene 25-ön mellette 210-en szavaztak, míg
a távollevők száma 198-ra rugott. Holnap kérvé-
nyeket tárgyal a ház szatutájának részletes budgetbe fog.
A gyűlés elején Tisza Lajos minster tett előterjesz-
tést a keleti vasutról; az előterjesztés tartalmára
nézve a következőket közölhetjük.

Az előterjesztés egy terjedelmes jelentésből
áll, melyet törvényjavaslat fog követni.

A jelentésben a keleti vaspályahálózat kelet-
kezésének története részletesen adatik elő, a mint
a képviselőház határozata ezt elrendelék. Különösen
előadatik, hogy mi történt e vállalattal, míg a vo-
nalat az állam maga építé s minő stádiumban ál-
lott akkor, mikor Waring testvéreknek mint enge-
délyeseknek átadtatt. Az átadás feltételeinek s a
vonatra vonatkozó összes intézkedéseknek elsorolása
s illetőleg megvilágítása után a jelentés érinti azon

volt láb alatt, pont fél háromkor, mar a folyosón
botlottak bele, s öt perc múlva a padláson tartóz-
tatott fel mindenkit. A kis gyermek feje szintugy
próbakövéül szolgált, mind a három terményország
termékumainak. Semmi olyasmi nem jött e napon
használat alá: mi ne jött volna közelebbi, vagy leg
közvetlenebb érintkezésbe vele.

Ezután nagy küldötség hozottat mozgásba,
hogy Tiedling asszonyaság hollétét kitudakolja, a
nagyra becsült delhölgy előtt hamut hintve fejére,
vezekelve megjelenjék s erőszakkal is, ha szükséges,
ide teremte őt, hogy mindenkinek megboesátva,
„örüljön az örvendezőkkel, s legyen boldog a bol-
dogok között.” Az első percekben, hogy a küldött-
ség felfedezte őt, hallgatni sem akart semmi kére-
lemre, csak jajveszékelte folytonosan: hogy neki
meg kelle érnie e napot, s több szót kivenni
nem lehet belőle mint: fektessetek már a sirba!
mi pedig meglehető furesán hangzott, miután ő
teljességgel meg meghalva nem volt, sem hasonló
állapotban. Kevés idő múlva borzasztó nyugalom
szállotta meg s megjegyezte, hogy ő még akkor,
midőn ama szerencsétlen láncozolata a körülmények-
nek állott volt be az indigó-üzletben, látta előre,
hogy egész életén át mindennemű gyalázatnak és
sérelemnek lesz kitéve, s most csak annak az egy-
nek örül, hogy igaza volt; s arra kér mindenkit,
hogy ne gondoljanak vele tovább, — mert hisz mi
is ő? édes istenem egy nagy semmi, hanem feled-
jék el merőben, hogy ily teremtmény is létezik
a világon s kövessék nála nélkül élet-utjaikat. E
keserű, szomorú hangulathól egyszerre csak dühös-
ségbe ment át, s e megjegyzésemelőt nyilatkoza-
tot veté oda: a fereg sem tűri, ha elakarják tapos-

szerződést, mely egyrésztől a Waring-testvére
másrésztől az angol-osztrák bank között 1868. de-
cember hó 16—17-kén Párisban kötöttett s külö-
nösen kifejté azon álláspontot, melyet e kormány e
szerződés s az ezzel összefüggő bordereau regula-
teur ellőnében elfoglalni jónak látott.

E jelentés kiterjeszkedik még azon Waring-féle
memorandumra, mely a kormányhoz az 1870-ik év-
ben benyújtott, melyben az állam elleni követé-
lések részleteztettek s mintegy 8 millió forintban
állapittatnak meg s melyet az igazgatótanács is nagy
részben magáévá tett. Indokolva van e követelések
teljes alaptalansága, elmondva Waring testvérek visz-
szavonulásának s az építkezések közvetlen vezetésé-
nek története s részletesen elősorolva azon jelenté-
keny pénzügyi intézkedések, melyekkel a kormány
a vállalatnak időnkint segélyre volt. Végre ismer-
tetve van azon pénzügyi művelet, melylyel a tár-
sulat a másodsorozatu elsőbbségi kötvényeket ki-
bocsátja.

A jelentés második és sokkal fontosabb része
a kormányynak jövőre vonatkozó javaslatát indokolja
részletesen és kimerítőleg. E rész egyuttal a be-
nyújtandó törvényjavaslat indokolását is képezi, mely
javaslatnak czélja a keleti hálózatnak az állam tu-
lajdonába átvétele, a részvényesek némi kártalanítá-
sa a hálózatnak egy részről az ország fővárosával,
másrésztől az oláhhatárszéllel összeköttetése.

A terv szerint az állam 30 millió sorsjegy-
kölsőnt kötne s ennek tetemes részén a szükség s
összekötő vonalokat építendő ki, többi részén a rész-
vényeket váltánna magához s a keleti pálya tulaj-
don jogát szerezne meg, egy kisebb részével pedig a
részvényeseket kártalanítaná némileg úgy, hogy a
részvényesek elvégre részvényeik 50%-át nominalis
értékben megkaphatnák.

— Országgyűlés. Budapest, jun. 21.

A költségvetés tárgyalása gyorsan előhalad, s
ha valami „véletlen” közbe nem jön, a mi parlamen-
táris viszonyaink között mindég megtörténhetik, való-
színű, hogy a jövő hét első napjain befejeztetik az
egész. Ma a ház, letárgyalta az ő felsége személye
körüli, a min. elnökség, horvát minster s a belügy-
minister költségvetését; pedig az ülésnek csak egy
részét fordíthatá e vitára, mert a költségvetés előtt
a kérvényeket tárgyalta le.

— A nemzeti bank Jun. 19 ki ülésében, a
vidék fiókjai részére 3 milliót engedélyezett. A Ma-
gyarországnak adandó dotáció a pesti segélybizott-
mánnyal egyetértőleg fog megállapittatni. Eger is meg-
kapja a régóta kérelmezett fiókbankot. Hát Kolozsávar
mikor kap?

ni; ez után pedig szelid elérzékenyedés vett rajta
erőt s azt mondá, hogy ha legalább bizalommal for-
dultak volna felé, sokba segíthette volna őket. Az
érzelmek ilyenmő válságát felhasználta a küldöttség,
hogy egy öleléssel vessen véget a dolognak; csak-
hamar már kezén voltak kesztyűi s utban volt, Pe-
erybingle Johnék felé, kifogástalan, előkelő öltözék-
ben s oldala mellett egy papir csomaggal, mely
disz felkötöt tartalmazott, csaknem oly nagyot, és
éppen oly meredtet, mint egy püspök-süveg.

Eddig már Dot szülőinek is meg kellett volna
érkezniök, de annyira késék hogy kezdtek miat-
tuk nyugtalankodni s minden perczben ökömlélve
tekintettek ki az ablakon, kis székérféjük után.

Tiedling asszony ilyenkor mindig ellenkező
irányban nézett, mint kellett volna, s figyelmetessé
téve ez irány erkölcsileg lehetetlen voltára, „remény-
l e t t e,” hogy ő csak oda nézhet hová éppen neki
tetszik.

Végre megérkeztek; egy gömbölyded, kispá-
rocska előrohogván, egy kényelmes, tisztességes kis
karuczában, mely egészen jellemző a „Dot”-féle csa-
ládott; és bámulatraméltó volt nézni, Dotot és any-
ját, egymás mellett. Oly tökéletesen hasonlók valának
egymáshoz.

Most a Dot anyjának meg kelle ujitani isme-
retségét a Mayette anyjával; és Mayett anyja ez ut-
tal rátartá vala előkelőségére, D t anyja pedig sem-
mi másra nem volt rátartó, mint kis apró fűge lá-
baira.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZÁJA.

A tücsök a tüzhelyen.

Dickens elbeszélése.

Harmadik czirpegés.

(Folyt. és.)

— Egy korábbi ígérlet volt, egy nagyon régi
kötelezettség vala az ok, mi nőmet hátráltatá ele-
gel tenni az önnel való összebeszélésnek, erre sza-
vamat adhatom, tévé hozzá Eduárd.

— Takkleton ur, — szóla közbe Mayette —
elpirulva, lesz oly méltányos bizonyítani, hogy én
neki őszintén megvallottam, és gyakran kinyilatkoztat-
tam, miszerint: feledni nem tudok soha.

— Igaz, az igaz! — viszonzá Takkleton, —
oh igaz, tökéletesen úgy van. Ugy, ugy, minden ren-
dén van. Minden helyesen. Plusumir Eduárd asszony-
hoz van alkalmasint szerencsém?

— Ez neve most, — viszonzá Eduárd.

— Ah! alig ismertem meg őnt, uram, — mon-
dá Takkleton, — merőn tekintve arczára, s mélyen
bókolt neki. Fogadja szerencsekíváratom uram!

— Köszönöm.

— Peerybingle asszony, — szóla most Tak-
kleton, — hirdelen azon oldalra fordulva, melyen ő
állott férjével, nagyon sajnálom.

Kegyed ugyan nem valami nagyzevisséget tett
velem, de lelkemre mondom, — szerfölött saj-
nálom. Kegyed ért engem s ez elég. Kegyed jobb,

mint minőnek gondolám. Peerybingle John, mond-
hatom nagyon sajnálom. Ön is ért engem, s ez ki-
elégítő. Most minden rendben van, uraim és höl-
gyeim, — minden legjobban elintézve. Jónapot ki-
vának!

Ezzel véget vetett a dolognak s egyszersmind
jelenlétének. Ez utóbbi különben még egy kis fel-
tartóztatást szenvedett az ajtó előtt, hol lova fejéről
letépte a szalagokat s virágokat, s jó oldaldőfést
mért réa, mint legjobb eszközt, arra neki is értésé-
re adni, hogy gazdájának ma nagyon balul ment
a dolga.

Természetesen most legkomolyabb kötelessége
volt e napot úgy eltölteni, hogy örök időköz, mint
legnagyobb öröm- és ünnepnap, álljon az a Peery-
binglenek évkönyvébe beírva és feljegyezve. E szerint
Dot azonnal munkához látott, oly diszebedet állíta-
ni elő, mely berradhatlan babérokkal körítse az egész
házat, s annak minden hozzá tartozóit; s kevés idő
múlva egész kis gödrös könyökéig állott Peerybingle
asszony a fejér buzalisztban, s valahányszor csak
közélebe jött a fuvaros, kabátját mindig befejezté.
a mint feltartóztatá, hogy megcsókolja őt. Ez a jó
lélek pedig megmorá a zöldséget s megitsztitá a ré
pát, tángyérokat ejte a földre, tele ételes fazékokat
döntö a tübbe, s minden tüle kitelhető módon hasz-
nossá kívánta magát tenni, mialatt egy pár kitanult
szakácsné, kiket a szomszédságból toboroztattak össze,
minden szegleten, s minden ajtón élet halálra ki s
bé szaladgálva, egymásba ütköztek, s mindenki és
mindenütt Tillybe s a polás gyermekbe botlott be-
le. Tilly még ennyire soha ki nem tünteté tehetsé-
gét. Jelenvolta mindenütt általános bámulat tárgya
volt. Huszonöt perczet két óra után, a konyhában

— A mi szász testvéreink ott a Királyföldön, valami Teutoniát szeretnének alapítani. Brassó város érdemes képviselőtestületének ez idő szerint nincs más baja, csak az fáj szívének, hogy a bíróságoknál a magyar a hivatalos nyelv, s ép azért már el is határozta, hogy az igazságügyminisztert fölkeri. Dobna a sutba a törvény azon intézkedését, hogy a bíróságoknál kizárólag a magyar nyelv használtassék. Ez a kérvény csakugyan odavaló.

— Hg. Bismarck és magyar kormány. A „Ref.” azt írja, hogy a Kerkapoly által a berlini Seehandlunggal kötött előlegezési üzletnél hrg. Bismarck játsza a közvetítő szerepét, kinél ez ügyben Pulszky Ferencz járt. az 54 millió kölcsön beszerzésére ajánkozott vállalkozók megbízásából. Jó forrásból azt hallja a „P. N.” hogy e bir alappal bir.

A berlini Seehandlung német állami pénzeket kezel. s Kerkapoly pénzügyminiszternek tudtára adott, hogy az intézet hajlandó volna, a megfelelő fedezet mellett, a magyar állam részére kölcsönt adni. Erre megindultak a tárgyalások, s herczeg Bismarck a magyar kölcsön dolgában nagy előékenységet tanúsított. A Seehandlung, a magyar 54 millió kölcsön még el nem helyezett kötvényeire tíz millió tallért előlegezett.

KÖZKIÁLLÍTÁS.

Bécs, jun. 20. 1873.

(A júniusi v. második ideiglenes világkiállítás.)

A tárlati parkban Flóra füzérlatos csarnokain az ajtó-szövények szárnyai is ismét szétnyíltak s ismét láthatni engedik a termek hosszába elterülő, ezer színben játszó virágos táblákat, az árnyas kak-tus és palma-ligeteket s a pompásan virító tropikus növények meglepő halmazát. De nézetem szerint e második tárlatot az első méltán előzte meg, mert a mostani sem mennyiség, sem milyenség tekintetében nem vetekedhetik az elsővel, habár raritása dolgában sokkal gazdagabb. A berendezésre ezuttal is nagy gond van fordítva — a nélkül azonban, hogy a virágkedvelők izlését megnyerné. Sőt ugyanapostaltam, hogy az izlés magában a színek harmóniájában is csökkent. Mintha csak idegen kezek rendezték volna...

De a jelenlegi kiállítás tárgyánál fogva bennünket csak egy bizonyos távolból érdekeltek, mert hazánk szomorú tényéket nagyon csekély mérvben van képviselve s Erdély virágtenyésztő arisztokratái egytől-egyik távollétük által tündökölnék. Részvéte-lenségünket a külföldi vendégeknek kilencz szál hervadt spárga hirdeti, melyet egy brassói szász gazdasszony küldött a tárlatra.

Anglia, Olaszhon, Orosz- és Görögország szintén gyengén van bemutatva. Németországból is csak három kiállító jelentkezett, még Franciaországból csupán egy. Ausztria sem fejtett ki akkora erélyt, mint a múlt alkalommal, sőt Hollandia is kimaradt. Tirol, Szilézia, Cseh-, Morva- és Stájerország ugyszólván nincsen is képviselve, de Belgium annál eclátansabban bizonyította, hogy ő a mű-kertészet zárló vivője.

A belga virágkereskedés és mű-kertészet legbecsültebb nevei vannak itten képviselve, főleg Genf-ből és Brüsseltől, Flóra gyermekeinek e két nevelő városából. Először is Lindon J. Brüsseltől, az e téren talán leghíresebb czég az egész világon, mely évenként nagy költséggel szakértőket küld ki a szélrózsza minden irányába, hogy a még ismeretlen virág-kincseket fölfedezze, kiaknázza. Most is egy expedíciót tétet az A m a z o n vidékén, melytől nemcsak a növénytan, de a geografia is jelentékeny eredményt várhat. Különösen az újabb behozatalu tropikus növényekkel s azok nagy számával lep-te meg a közönséget. E ritka növények a fülhető közöpcarnokban vannak elhelyezve, de annyi van itt együtt, hogy a fát nem látjuk meg az erdőtől s mivel nem is ismerhetem a nemis említhetem meg mindeniket, csupán a becsebbeket jegyzem föl. Mindenekelőtt a sajátos orchi-deákat v. kosborféléket s közülük a korán nyíló Epidendron Friderici Quillemut, a lilaszín fürtös Aerides adoratomot s a vakító fehér szagatlan Odontoglossum Alexandret; továbbá az Ausztráliából való Dieffenbachia angustifoliát s a puha karcsu levelein fehér pontokkal tarkázott Selaginella trianguláris, melynek apró, sárga virága tökéletesen egyenlő, a törpe bokrot képező S. involvenssel s csupán a figyelmesebb és huzamosabb szemlélés fedezhet fel közöttük némi különbséget. Lindon J. után leggazdagabban van képviselve Stelzer A. genti műkertész, Legrelle d' Hania asszony Antwerpenből és a genti fűvészkert. Az utóbbi csak gyógynövényeket mutatott be, de mindenik válogatott példány. Legbecsebbek: az 1 met. magas Simulax salsa porilla, a törpe kávé-csemeték, az apró levélű fekete- és szegfűbors-fák, a nyílt vaniliák, a dus gály tea-bokrok s a hajdan gyógyszerként használt Chrysanthemum Parthanium, melyet Periklesnek álmában az isteni Parthenos mutatott meg, hogy a prophiliák építésénél alázubant munkást eszméletre hozhassa és meggyógythassa; legszöbbek a: virágzó czukornád, a közönséges fűge-fa egy föltűnő példány és a Ficus indica, melyet Milton elvezetett paradicsomban oly gyönyörűen fest le.

A belgaosztályban említést érdemel még Boelen's lederbergi mű-kertész 20 drb. csikos szirmu lilioma s a brüsszeli-hosszn szárú fehér és piros rózsák bokrokba zsufolt csoportozata. Midőn e gyönyörű szingzadag rózsabokrokat nézém, melyek a két uralkodó szín száz meg száz szétágazó és még is egymást szépen kiegészítő árnyalatában pompáznak, II. József császár mondása jutott eszembe, midőn „Belmont és Constance” első előadása alkalmával Mozárhoz, a fiatal szerzőhöz így szó-lott: „E zene csaknem tulságig szép füleinknek, — mert valóban „e virágok majdnem tulságig szépek szemünknek.” Ki is gondolhatóa egyebet, midőn a brüsszeliak, a műkertészet e mesterei a növesztés oly különféléseit, a színek oly rendkívüli ösznangzását s a mesterséges termékenyítés oly csodaszzerű szülötteit mutatják be nekünk, minőre más kertészek egyáltalában nem képesek. De hasztalanul merítném ki az előismerés egész szótárát: e páratlan növényekről csupán ezek látá-sa adhat fogalmat.

A német-osztályban értékesebbek: Liebmann Oskár drezdai virágkereskedőtől a Ballantium Selloianum, a 3½ met. magas Dracaena Ehrenberii, melynek ½ kiálló gyöktörzse mintha apró mohával volna befuttatva s Zawadzka Louise hervadhatlan virágbokrétaí és finom izléssel öszefűzött menyasszonyi koszorúi.

A második terem Ausztria virágainak van szánva. Itt a sötét sárga gloxineák diónagyságu harangvirágaitól kezdve az aranyos lombu Phoenix bonensis pálmáig, mely 2° hosszú gerezdes leveleivel a világos rózsaszín hortenziák csoportja beborítja, mind-nagy nagyságban és színben láthatunk példányokat, de azért az első osztrák kiállítással még sem versenyezhet. Legizléstesebb és fajtdu-sabb a Liesemann virágos tábjája sebben a pelargoniák, rózsák s a puhalevelű petuniák. Minden virágkedvelő ösméri a kénessárga és lilaszín giori-neákat, a barnapiros kelyhek különböző fokozatát, a puha tapintatu kalánalaku leveleket, de a csikos fehér gloxineák élénk piros, söt barna haragos szalagokkal vagy lila és sárgaszínű sötét torokkal levelein halvány inekkel s koronája közepén telje-sen egybenőtt hamuszürke 6 porodával nem igen ismeretese s azért ezeknek nagyon sok nézőjük van. A mezei virágok közt láttam a fejrőszirmu Lucan-shenum vulgarét s a Centaurea Cyanus v. kék buza virágát. Sokan nézik még a Bachraty Lucas liesingi kertész költős koronaszűri virágtábláját, melynek közepén zöld folyandár pyramis áll, átnő-ve 1000 darab piros rózsával, tetején rózsabimbó-ból kötött nagy bokrétaival; lejtős oldalán szintén nyílt rózsák vannak elhívte s még az egész táblát törpe pelargoniák szegélyzik, a négy szegleten díszes fonatu virágtartókba zsufolt pipac-ok vi-rítanak.

A zöldség kiállítás ez alkalommal is jelentéketlen.

(Vége köv.)

A bololdali szakadás történetéhez.

Mocsáry Lajos a „Magyar Ujság” mai számában nyilatkozatot közöl, az ismeretes lapindítás és a balpárti körnek erre vonatkozó határozata dolgában. A nyilatkozatból, mely politikai czikképen jelent meg a nevezett lapban, kivesszük a következő sorokat:

„Simonyi Ernő, Csávolszky Lajos, Pétery Károly és alulírott egy új ellenzéki napilapot akarunk létrehozni, melyben tért nyerjünk arra, hogy nézetünket a főforgó politikai ügyek körül az általunk ónak tartott módon elmondhassuk.

Az „Ellenőr” azon jóakaratu jóvondólsága, hogy az egészéből egy neveléses fiaskó lesz, nem fog hátráltatni abban, hogy a lapindításnak a magyar közönség előtt ezen új modorát megkísértsük, némi zá-logálul a sikernek, tekintvén ama nagy fölháborodást melyet az „Ellenőr”-ben, daczár a az előrelátott fiaskonasz az új lap létrejöhétének gondolata támasztott. Hely-reigazításaul azou híreknek, melyeket hiányos értesülés folytán a jobboldali lapok közöltek, melyek-n mohón kopot az „Ellenőr”, hogy nagy feneket kerítve a dolognak, csirájában tojtassa meg a vállalatot, legyen szabad megjegyezni még, hogy a részvény társulatnak vagy a lapnak czimeül az „Egyet-értés” egyáltalában nincs megalapítva, s hogy továbbá alólott nem lesz szerkesztő, miután magánvi-szonyai abban, hogy Pesten lakjék, akadályoztatják.”

Szerepünkálván Mocsáry a balközépi klubb ismert határozatát, így folytatja:

„Önértetes embernek az ily eljárás ellenében, nézetem szerint, csak egy teendője lehet: kilépni azon körből, hol ily erőszakot követnek el a meggyőződésen, a hol többé nem elvek, hanem egyes személyek követésére van tekintete a párt működése, a hol szabad az egyik fél részéről a párt program-mát nyíltan megtagadni, szabad a párt programját az ideálok ködös régióiba száműzve, taktika öve alatt oly eljárást követni, mely a programm termé-zetével kiáltó ellentétben áll; szabad a deákpárti kormányt támogatni s neki minden fontosabb tárgy-ban engedni, kis dolgokban való ellánczálással s egy-egy régi obligát baloldali frázissal elégtve ki a párt másképen gondolkozó tagjait, de egyesülni az orszá-gos ellenzék másik árnyalatának egyik kitűnő tag-

jával, azonos program alapján, oly ezélből, hogy jöjjön létre egy valódi baloldali közlöny, mely tel-jes komolysággal s tárgyilagossággal szólván a poli-tikai s pártkérdésekhez, — határozottan vivjon ama zászló alatt, melyen „Magyarország önállóságának kiküzdése békés uton, alkotmányos erközökkel” áll felirva — ez pártszakadást czélzó cselekvény, ez hűtlenségi bűn.

Pártszakadás? Nincs rá semmi szükség, hogy bárki jöjjön azt megcsinálni, mert a pártszakadás meg van azon idő óta, midőn Ghyezy K. kijelentette hogy bár nem kielégítő a 67-es alap, de arról le-térni veszélylyel jár, midőn a párt nem jelentet-te ki, hogy nem osztja eddigi tisztelt vezérének nézeteit.

Nem pártszakadásról van itt szó, hanem arról, hogy azok, a kik a régi programm mellett állanak, ne szolgáljanak egy oly politika eszközeül, mely nem az övék, hogy ne szerepeljenek mint nyomat-tek mások nézeteinek, melyektől saját nézeteik egé-szen eltérők.

A mély szakadást, mely a balközép kebelében létezik, hasztalan igyekeznek, akár másik részről el-takarni, az ily erőlködésnek nincs semmi haszna; de igenis nagyon káros volna, ha az országos ellenzéki közönség azt lenne kénytelen hinn, hogy az özszes balközép elvesztette hitét, elvesztette bizalmát a bal-oldali eszme jövőjéhez.

Meghívás.

Az udvarhelyszéki általános tanító-egylet fo-lyó évi július 9 és 10-ik napjaiban fogja Székely-kereszturon megtartani első rendes közgyűlést; a tárgysorozat a következő:

Július 9-én 1.) Előtanácskozás d. a. 2 — 4-ig. 2.) Mintatanítások u. m. Katona Sándor a föld-rajzból II. és III-ik osztályokkal és Veres Sándor a számtanból II., III. és IV-ik osztályokkal. 3.) Disztornászat az állami tanítóképezde növendékei által. 4.) Hangverseny a gyűlés tiszteletére, rendezi az állami tanítóképezde. 5.) Közvacsora a „Korona” szálloda termében.

Július 10-én. A nagy gyűlés kezdődik reggeli 9 órakor az állami tanítóképezde tornasarnokában. Tárgyai: 1.) Elnöki megnyitó beszéd. 2.) Titkári je-lentés. 3.) Égeai Sámuel értekezése a következő tárgyról: „Miképen felelhet meg a tanító az iskolai egészségtan követelményeinek, adott körülmények között?” 4.) „A tanítók önképezéséről” értekezik Gyertyánffy István. 5.) Bizottsági jelentések a min-tatanításokról és a tanszerkiállításról. 6.) Indítvá-nyok, melyek az előértekezlet megtartása előtt az elnökök bejelentendők. 7.) Közébéd a „Korona” szálloda termében.

A gyűlés napjaiban népiskolai tanszerkiállítás rendeztetik a gyakorlóiskola helyiségeiben.

E gyűlésre az egyleti tagok és a népnevelés-ügy minden barátai azon szíves kérréssel hivatnak meg, hogy megjelenési szándékukat a rendező bi-zottság elnöke, t. Kozma Ferencz, tanítóképezdei ta-nár urnak legtovább július 8-ig bejelenteni szíves-kedjenek, hogy így a tagok elszállásáról gondoskodni lehessen.

Az elnökség.

XXII-dik közlemény*)

a „Székely pályadij” alapról.

Mai közleményem ismét gyönyörűen constatálja, hogy a székely történet megírása eszméje a nemzet egész zömének lelkét megmozgatta, sőt át meg át-hatván, áldozó segélyezésre buzdította.

Gyergyó-Alfaluból az odavaló felső nép-iskola igazgatója Eltes Elek ur lelkes hazánkfa 21 frtot és 3 régi ezüsthuszast küldött be, mint az ott alakult Dalárdá nyilvános első fellépé tiszta be-vételi maradvékát; kifejezte levelében örömet az ügy szép fejlődése felett, melyet öktestületileg is kíván-tek előmozdítani, s örvendenek, hogy műelőadásait a székely pályadij alapnak gyarapításával kezdhették meg. Bárcsak e dalárok nevét küldötte volna be tisz-telt ügybarátunk, hogy gyűjtési levelezéseim között maradt volna fenn, mint műveltség történelmi em-lék! De ök ismeretlenül kívánnak maradni. Marad-jon fenn háta közlemlékezethen Gyergyó-Alfaluba neve; legyen a közönségé a tisztesség! Ebben benne van-nak a mi nemis szívűs közgyűlészető barátunk és ha-rátnéink is, kiket az isten egyről-egyig éltsessen!

Pestből Turóczy Adolf urtól vettem 14 frt. 80 krt, és egy tíz frankos aranyat (minek tőzsdei értéke 4 frt, 45 krt) mely összeg a következő áldo-zóktól gyűlt: dr. Cseh Károly 5 frt, Turóczy Albert 5 frt, Turócziné Szász Gusztá egy frankos aranyat, T. Székely Vilma 30 kr, T. Székely Lenka 30 kr, Turóczy Teréz 20 kr, Pruzsinszky János 1 frt, Raisz Lajos, Potócky István, Speidl Sándor egy-egy fo-rintot. Hogy nyugaton az orszáig fényes fővárosában is érdeklí a keleti székely ügy a jó szíveket, örö-mel értesülünk a küldeményből; fogadják annak ne-vében az indítványzó forró hazáitú köszönetét.

Kolozsvárott két régi aláíró fizette be egy-egy forint igéretét, fizetett tordai unitárius

*) A „Székely Hirlap”, „Erdély” és a „Ne-mere” tisztelt szerkesztőit tisztelettel kérem e közlés szíves átvételére, hogy az általuk közölt közlemények J. E.

iskolarector Izlay Márton 1 frtot, Jánosi Gerő 1 forint.

Udvarhelyszékről beküldötte királybíró Tibád Antal ur a szék határársában a dullók által esz-közölt gyűjtemény fő jegyzékét. Ez 407 áldozó ne-vét és együtt 321 frt. 53 kr. áldozatát mutatja ki, a miből 205 frt. 75 kr. már régebben volt be küld-ve s a XIX-ik közleményben kiadva; most ujonnan bejött 115 frt. 78 kr. gyűjtés, mit beküldő hazánk-fia 1 frtra egészítvén ki, a kerek összeg tesz 116 frtot. Így vettem jegyzésbe s tettem Takarék-pénz-tárba. Azt hiszem, a méltányos olvasó örömmel fog végigtekinteni e szép névsoron, mely az anya szé-kely-szék tisztségviselőit, közsegeit, egyéneit, tehát a törvényhatóság ugynevezett törzséhez tartozó részé-nek színt-jarát egy koszoruba fűződve látja a nem-zeti szép és nagy törekvésnél. Ime a gyűjtők és áldo-zók név szerint:

I. Az etédijárásból a járási dulló utján begyűlt 6 frt. 80 kr. Gyárfás Domokos ur adott 5 frt. Fank Kristóf 5 frt, Szőcs Márton 5 frt, Gerich Adolf 5 frt, Sebesi Ákos 1 frt, Soós Károly 1 frt, Henter Antal 1 frt, Ferenczi Pál 1 frt, Gergely La-jos 1 frt, Jakab Lajos 2 frt, Bedő István 1 frt, Lá-nyi Károly 2 frt, Jakab Gyula 1 frt, Csizsér Bé-niám 1 frt; Török Pál 1 frt, Lakatos Lőrincz 1 frt, Lőrincz János 1 frt, Vas János 1 frt, Dimény Zsig-mond 1 frt, Lukács István 1 frt, Lukácsfi Dénes 1 frt, Szabó Gergely 1 frt, Simén György 1 frt, Leng-yel Péter 1 frt, Derzsi János 1 frt, Szenkovits A. J. 50 kr, Gyertyánfi Albert 1 frt, Solymosi János 1 frt, Zakariás József 1 frt, Veres Ferencz 2 frt, Gergely Ferencz 1 frt, Müller Kálmán 1 frt, Szenkovits János 1 frt, Lukácsfi Kristóf 1 frt, Va-dász Kovács János 1 frt, Valentsik Domokos 1 frt, Aradi Antal pesti ügyvéd 5 frt, Máté Domokos első székely fogorvos 5 frt, együtt 71 frt 30 kr.

II. Sebesi Antal ur ivén adakozta k: a gyűjtő Sebesi Antal 2 frt, Sebesi Sámuel 1 frt, Novák Antal 1 frt, Beke Dénes 1 frt, Papp Ödön 1 frt, Kádbébi Antal 1 frt, Lengyel Sámuel 50 kr, Szabó István 40 kr, Lázár Márton 50 kr, Szél Géza 50 kr, Nagy Mózes 50 kr, Valaki 50 kr, Pátrubán 40 kr, Miske János 50 kr, Sz. K. város 1 frt. 20 Máté János 30 kr, Lőrinczi András 30 kr, Fodor János 50 kr, Kertész István 30 kr, Betzási János 50 kr, Szentgyörgyi László 30 kr, Felszegi Dénes 50 kr, Dáné Mózes 1 frt, Kis Zsigmond 1 frt, Konez János 30 kr, Maksai Gyula 50 kr, Hegyi Elek 30 kr, Murval Sámuel 50 kr, Uj székely község 2 frt. Sándor József ref. pap 50 kr, Kelemen János 50 kr, Egy valaki 10 kr, György István 40 kr, Orbók Sándor 40 kr, együtt 22 frt. 20 kr.

III. Jakab Gyula gyűjtőivén: Boudon Pál 2 frt, id. Keresztély Ferencz 20 kr, Czenker Zsig-mond 20 kr, Nagy József 20 kr, Derzs község 5 frt, Lengyel testvérek 50 kr, Inczei Dénes 1 frt, Csiki Péter 1 frt, Boér István 50 kr, Bodó Barnabás 50 kr, Mihály István 10 kr, ifj. Orbán Ferencz 10 kr, Lővete községe 3 frt, Oklánd község 2 frt, Dakó András, alsó 20 kr, H.-Ujfalu községe 1 frt, Soós Dániel 10 kr, Schulz József 50 kr, Páncósti Árpád 1 frt, Gál Sándor 25 kr, Karácsonyfalva községe 2 frt, Kovács Mihály 20 kr, Kovács Ferencz 10 kr, Ko-vács Lajos 10 kr, Kálmán József 10 kr, H.-Vá-rosfalva községe 2 frt, h.-városfalvi Máté András 50 kr, Bedő Albert 1 frt, Gyepes községe 2 frt, gyepesi unitárius egyházmegye 1 frt, id. László Fe-rencz 1 frt, Homorod-Almás község 5 frt, Gothárd Pál 1 frt, Dálya község 1 frt, Kanpó Károly 1 frt, Ferenczi Károly 1 frt, H.-Remete község 32 kr, Ja-kab Gyula 6 frt 33 kr.

IV. Korondi járási dulló ivén: korondi Gáfali Lajos 50 kr, Székely József rom. kath lel-kész 1 frt, Vinczei Ferencz 1 frt, Stein Adolf 50 kr, Szálasi János 50 kr, Kovács Ferencz unitárius pap 50 kr, Korond község pénztárából 2 frt, f. só-falvi Mátyus József 1 frt, Mátyus Rebeka 1 frt, Mátyus Ferencz 50 kr, parajdi Válich József 50 kr, Dorn Ferencz 50 kr, Schneider József 50 kr, Fel-dőjtő Ferencz 20 kr, sófalvi Szőke Sándor 50 kr, parajdi Gagy György Ferencz 50 kr, Ortner Dániel 1 frt, Székely János 1 frt, Csengeri József 1 frt, Benedek 1 frt, Csonta József 1 frt, Biró Dániel 50 kr, korondi Simény György 50 kr, parajdi Barabás Mi-hály 50 kr, Parajd községe pénztára 1 frt, Zárug László 50 kr, Zsigmond Károly 50 frt, Csizsér Zsig-mond ev. ref. lelkész 50 kr, Szálasi Ferencz 50 kr, Lázár Antal 50 kr, Gáál Domokos 50 kr, Zárug János 50 kr, Váradí Béla 25 kr, Garasi Károly 50 kr, Kardos József 10 kr, Bró Miklós 50 kr, Manya Kristóf 50 kr, Manya Gergely 2 frt, farkaslaki plé-bános Fark Márton 1 frt, papfalvi rom. kath. lel-kész Kerekes István 1 frt, idős Ilyés Péter 50 kr, farkaslaki Mihály Ignác 50 kr, Fancsoli Gáspár 50 kr, Tőke István 50 kr, farkaslaki Dimény Sándor 1 frt szt.-léleki Dénes János 3 frt, farkaslaki Fan-csali Dénes 1 frt, kobátfalvi Oszvát Márton 1 frt, szt. léleki Papp Sámuel 50 kr, f.-sófalvi Mátyus Dénes 50 kr, Demeter Ákos tanító 50 kr, atyházi Szakállas János 50 kr, atyházi Betegh Imre esp. 2 frt, f.-sófalvi Szőke Ferencz 1 frt, Szőke János 10 kr, id. Venczel Mihály 20 kr, község pénztára 2 frt, parajdi Gelei Gyula 1 frt, a.-sófalvi Bálint József 50 kr, idős Biró Mihály 20 kr, ifj. Biró Mihály 30 kr, Kovács József 10 kr, Fülöp Ferencz mészá-ros 20 kr, Katscs Farkas 10 kr, a.-sófalva közpénz-

tára 1 frt, f.-sófalvi Fábán Sándor 30 kr. Fábán Lajos 20 kr, Fábán Tivadar 50 kr, együtt 52 frt, 25 krajczár.

V. Az udvarhelyi járási duló Török Gáspár ivén: Béta község 1 frt, Szélyes János 50 kr. Bögöz község 2 frt, Ugron József ur 2 frt, id. Tóth György 50 kr, Mihályi János 50 kr, László Zsigmond 20 kr. Kiss Ferencz 10 frt, Toásó Pál 10 kr, ifj. Tóth Ferencz 50 kr, Agyagfalva község 2 frt, Kiss Károly ev. ref. pap 1 frt, Zongor János 30 kr, Hegyi Sándor 30 kr, Zongor Pál 30 kr, Zongor Sándor 10 kr, Kövecsi Pál 10 kr, Szécsi Mózes 15 kr, Beke Lajos 20 kr, id. Követsi Sámuel 10 kr, Istók Mihály 10 kr, Lőrincz Mihály 10 kr, Kovács Mihály iskola tanító 20, Muzna község 2 frt, Mester Lajos 10 kr, Nagy Dániel 50 kr, Dénes György 10 kr, Gedő Mihály 10 kr, Dénes János 10 kr, Kovács Bálint 5 kr, Zoltáni Dániel 20 kr, Bartos Dénes 10 kr. Maté István 10 kr, Bálint György 5 kr, Keresztély István 10 kr, Bálint György 10 kr, Kovács Sándor 10 kr, Bartos Mihály 10 kr, Gedő Mihály 10 kr, Matifalva község 1 frt, Bíró István 10 kr, Palló Imre 20 kr, Pullo Dániel 10 kr, Miklós János 10 kr, Szöcs Sámuel 10 kr, Palló Lajos 10 kr, Bíró József 10 Kelemen Márton 10 kr, Solymosi Lajos 1 frt, Boldogasszonyfalva község 5 frt, Derzsi Lőrincz 1 frt, Bíró Pál 1 frt, Derzsi Domokos 1 frt, Nagy Miklós 60 kr, Csizsér Mózes 60 kr, Fülöp Sándor 50 kr, Keresztos Mihály 1 frt, Pál György 30 kr, Fülöp István 10 kr, Székely Mihály 10 kr, özv. Pál Mózesné 40 kr, Bíró Mózes 50 kr, Benedek Ferencz 20 kr, Benedek József 10 kr, Pál József 20 kr, Csizsár Sándor 20 kr, Péter Áron 60 kr, Pál Mózes 20 kr, Pál István 20 kr, Ipó Mózes 20 kr, Derzsi Lajos 20 kr, Pál Miklós 20 kr, Péter Mózes 50 kr, Kerekes Károlyné 30 kr, Oláh Sándor 20 kr, Benedek János 30 kr, Oláh János 10 kr, Derzsi Sámuel 30 kr, Csizsár József 10 kr, Kerekes Ferencz 30 kr, Péter Ferencz 50 kr, Péter Bálint 10 kr, Pál János 40 kr, Ráduly Miklós 50 kr, Demeter István 30 kr, Ugron Bálint 10 kr, Bikafalva 1 frt, Kis János 1 frt, h. Fejér Ferencz 50 kr, Benczédi Gergely 20 kr, Veres Lajos 30 kr, Gergely János 20 kr, Csomor Dénes 10 kr, Veres Sámuel 10 kr, id. Péter István 30 kr, Székely Lajos 20 kr, Olozfalva község 2 frt, Hodgya község 2 frt, Farczád község 5 frt, Sükő község 2 frt, Lengyelfalva község 1 frt, Orbán Ottó 1 frt, Katona György 50 kr, Lakatos János 50 kr, Sebestyén Antal 20 kr, Bence Mihály 20 kr, Ferencz Antal 30 kr, ifjabb Ferencz István 40 kr, Sőfalvi Ignác 40 kr, közép. Ferencz István 20 kr, Orbán Elek 10 kr, ifj. Ferencz Ignác 20 kr, Keresztos István 20 kr, Bumby József ifj. 20 kr, György József 10 kr, Bodó Pál szt.-királyi 30 kr, László János 30 kr, Lőrincz Máttyás 10 kr, Kovács Mózes 10 kr, id. László Imre 10 kr, László László 10 kr, Lőrincz Elek 10 kr, Lőrincz Mózes 10 kr, Pál János 10 kr, Bodó Imre 10 kr, László Bertalan 10 kr, László Antal 10 kr, Bálint Simon 10 kr, fancesali Fancesali Márton 10 kr, Sebestyén Elek 5 kr, Sebestyén Jakab 15 kr, Sebestyén Antal 10 kr, Sebestyén Sándor 8 kr, Fancesali András 10 kr, Ülke község 1 frt, (ülkei) Sándor 40 kr, ülkei Szász József 10 kr, Vas József 30 kr, Márton István 20 kr, Török Elek tanító 10 kr, Vas Elek 30 kr, Szent-Tamás község 1 frt, szt.-tamási lelkész Péterfi József 2 ezüst pénzt, Kovács György 50 kr, Sebestyén Antal 20 kr, Jakab Gergely 20 kr, Bálint Gergely 10 kr, Csender Mózes 10 kr, Deák János 8 kr, ifj. Menyhárd István 6 kr, id. Menyhárd István 12 kr, id. Menyhárd Ferencz 6 kr, Tibád községe 50 kr, András Ferencz 10 kr, Oroszhely község 3 frt, Jánosi József ur 5 frt, Vádkár János lelkész 2 frt, Kovács Zsigmond 1 frt, Vas János 1 frt, Jakab Ignác 1 frt, Bálint Ferencz, alszegi 1 frt, id. Boldizsár Ferencz 1 frt, Szabó Pál 1 frt, Tamás András 1 frt, Bálint Péter 50 kr, Bálint Pap János 50 kr, kisebb Nagy András 50 kr, Ambrus András 40 kr, Hajdu Ferencz 30 kr, Sándor Pál 30 kr, Magyar Antal 30 kr, Dombi István 30 kr, Ötves Dániel 30 kr, Vas Ignác 25 kr, Berkecz István 25 kr, Nagy Mózes 20 kr, Pál András alsó 20 kr, kis. Szász Gergely 20 kr, Gergely János 10 kr, id. Nagy Mihály 10 kr, Szabó Ignác 10 kr, Dénes Károly 10 kr, betlenfalvi Pál Mózes 1 frt, Balog Ferencz szt.-kir. lelkész 1 frt, Elek Balázs k.-jegyző 50 kr szt.-királyi község 1 frt, Zetelaka községe 5 frt, Sebestyén Mózes 5 frt, Török Gáspár kadicfalvi 2 frt, Fancesal községe 33 kr együtt 105 frt 38 kr.

VI. Az udvarhelyi járás Fenyédi kerületében adakoztak: Fenyéden Gálfi Ferencz k, jegyző 5 frt, Gergely Márton esküdt 1 frt, Halász Ferencz 50 kr, Miklós F. bíró 50 kr, Dávid Péter községi polgár 40 kr, a község pénztárából 5 frt. Bethlenfalván a község pénztárából 2 frt, Tamás Antal 80 kr, Pál Dénes f. bíró 50 kr, ifj. Soós István, 50 kr, Soós Péter 20 kr, Soós János 30 kr, idősb Pál Antal 20 kr, Barabás Miklós 25 kr, Bokos Ferencz 20 kr, K. Keményfalva község 2 frt, Sebők Ferencz f. bíró 30 kr, Csörgő András 10 kr, Miklós István 10 kr, Sebők Antal 10 kr, Máttyás Gergely 10 krajczár, Miklós Antal 10 krajczár, Sebők Márton 20 krajczár, Lukács Miklós 10 kr, Máttyás Ferencz 10 kr, Dús Gergely 10 kr, Csörgő Ferencz 10 kr. Máréfalva község 2 frt, a község pénztára 1 frt, Kovács György falusi bíró 10 kr, Józsa Imre 20 kr, Mihály Péter 10 kr, Pál József

ifj. 20 kr, Nagy Sándor 10 kr, Kedves Ignác 10 kr, András Péter 15 kr, Márton Ferencz 10 kr, ifj. Kovács Ferencz 10 kr, Tibád Antal 50 kr, együtt 25 frt. 40 kr.

A hat járás összes adománya: 321 frt. 53 kr vagy is a királybíró ur kiegészítésével 75 kr. Ime, mily szép sikere lőn az egyetértő munkásságnak! Fogadják mély hálámat Udvarhelyszék buzgó gyűjtői — a tisztos dulónak és lelkes áldozóinak nemes részvétőkért szent ügy iránt, mely saját maguké, a székely nemzeté, s a melyből kétségkívül dicsőség és szellemi haszon fog az egész nemzetre háramlani. Hő üdvözlétem az érdemes Fő — hálás köszönetem a beküldő királybíró urnak!

Ma e küldeményeket takarékpénztárba tettem együtt 161 — frt. 37 kr, a mi az eddigiehez adva, immár [kamatozást 4265 frt. 35 kr — ehez adva (a régi beváltott ígéreten kívül) még hátralékban levő 594 frtot 9 krt. az egész pályadíj-alap tesz 4860 frt, 33 kr. Ismételve és sürgetően tisztelettel kérem fel marosszéki, háromszéki és pesti gyűjtő hazánkfiait, lelkes ügybarátinkat, szóval: [mindazokat a kikhez gyűjtő ívet küldeni bátor voltam, vagy a kik maguk gyűjtő-ívet nyitottak, úgy e helybeli Casinó tisztelt jegyzőjét s az én ivemen aláírt tisztelt hazánkfiait — az egyesek a gyűjtőívek, mindenkit az adományok hozamán siető beküldésére, hogy a megtartandó értekezleten általam beadott minden dologról a maga rendén, tisztán beszámolhassak — azontúl másképpen fogván ez ügy intéztetni.)*

Kolozsvárt junius, 19. 1873.

Jakab Elek,

CHOLERA KOLOSZVÁRTT.

Junius 21-én éji 12 óráig: beteg a mult napokról 3. 21-én szaporodott a betegek száma 10. 21-én meghalt 1. Jun. 22. éji 12 óráig beteg a mult napokról 12. Jun. 22. szaporodott 10 Jun. 22. meghalt 4.

A járvány kezdete azaz jun. 18. óta: choleraeset fordult elő 32; meghalt 14, gyógykezelés alatt van 18.

NAPI HIREK.

Kolozsvár, junius 21. 1873.

— **Képviselői közgyűlés.** Medgyesi Tivadar h. polgármester elnöke alatt szombaton közgyűlés tartott, melynek tárgyat egy belügyminis-teri leirat kivételével, a városunk falai közé befészkelődött hivatalos jövevény, a cholerajárvány mihamarábbi eltávolítására célzó intézkedések foganatosítása képezte. Az említett belügyminis-teri leirat arról értesíti a várost, hogy a kérelmezett 1848-ik évből hátralékban levő képviselő díjak elengedését a nmlgu belügyminister ur kieszközölte. Az egészségügyi bizottság egy jelentése olvastatik fel, mely a szélszűr intézkedések ajánlata mellett, különösen hangsúlyozza, hogy a bizottság működésére megkívántatott összeget a képviselőlet folyóvá tegye a városi pénztárból. Utólagos számadási felelősség feltétele alatt a városi képviselőlet e célra 2000 forintot szavazott meg, azonban a szükséghez képest még többet is fog áldozni, ha a megszavazott összeg nem volna elég. Az orvosai állomásra hárman pályáztak: dr. Salamon József, Mihály László és Jakab István. Tamási véleménye folytán az állomást ezuttal a képviselőlet nem tölti be, hanem említett orvosokat alorvosi fizetéssel a járvány idejére id. orvosokul ne vezzi ki. Hesszu vitát idézett elő K. Papp Miklós azon indítványa, hogy a város saját költségén e célra fogadott emberekkel eszközöltesse az ür-székek fertőtlenítését minden egyes házban. A lakosok ezt utóbbi megfontolást. Daczára sokak ellenzésének elfogadtatták. Csizsár a cholerajáról tesz hivatalos kimutatást közzé: A cholera e hó 18-án kezdődött s eddig azaz szombat délutáni 3 óráig 15-ön estek belé, ebből az első 9 meghalt, a többi pedig gyógykezelés alatt van. A tanács az egyetemi orvosai kar tanári karát felhívja azon célból, hogy két tanár a szakegészségi bizottsághoz csatlakozzék s annak teendőiben részt vegyen. Ülés vége 1/2 6 órakor.

— **Az unitáriusok kolozsvári főtanodájának** ifjusága tegnap tartotta meg nyári vizsgáját a tornaszabóból. Délután 5 órakor dobpergés közt, katonarendben a torna-vívóda udvarára vonultak a fiatal dalák, hol Nyárádi, torna tanár vezénylete alatt nyomban megkezdődtek a szabad és rendgyakorlatok. A jól fegyverezett kis sereg a különféle mozdulatok gyors váltakozásaiban immár eddig is valóban nem közönséges eredményeket vívott ki, s oly biztossággal és könnyűséggel végezte az egyes mutatványokat, mintha csak a legegyszerűbb játékról volna szó. Ennek befejezte után csapatokra oszolva, az előtornaszok vezénylete alatt, különféle gyakorlatok tartattak a szerekben. A szép számú nő és férfi közönség figyelmét egyszerre három négyféle jelenet bilincselte le, melyek közül főleg a kötélhúzásnak, gulák s a lengő-kötéllel való gyakorlatok legtöbb tetszés-

*) E perczben vettem Pestről Ugron Gábor képviselő úrtól egy minden tekintetben nevezetes küldeményt és egy százzróné négyezreket, mely a magyar királyi minis-terium és törvényhozás legkiválóbb egyéneinek ragyogó koszoruját foglalja magában 295 rt. adománnyal. Oly szép ez, oly nagy jelentőségű azonban pár száz név, hogy egy külön közle-ményt kell szenteljek rá, hogy a hazának megméltatással ér-dem mutathassam be.

J. E.

sel-találkozottak. A 2 órán át tartó vizsgálat folyamában sem a közönség érdeklődése nem lankadt, sem a de-rűs arczu ifjuság kedve nem csökkent. Tornaintéze-tünk rövid fennállása után a tegnap bemutatott eredménnyel teljesen megelégtünk elégedve, s a kö-zönség azon megnyugtató érzéssel térhetett haza, hogy az ifjuság játékidejét sem töltötte játékkal.

— **A tornaszok és vivoknak Dr. Bíró János** által összehívott alakító közgyűlése, a megjelent ta-gok csekély száma miatt tegnap nem tartott meg.

— **A Kolozsvári kir. pénzügy-igazgatóság ke-**belében egy évi 1200 frt. fizetés és 200 frt. lak-pénzzel javadalmazott titkári állomásra pályázat van kiírva.

— **A kolozsvári egyetemi ifjuság** tegnap ki-sérte öröknegyulomra, az uralkodó járványnak áldozat-lal esett pályatársát gr. Csáki Miklóst. A diszes te-metési menet, melyben az erdélyi aristocrazia tekin-télyes része, egyetemi tanárok s hallgatók vettek részt, szomorú képét nyújtá azon résztvevők, mely a megboldogultat környezé. A halottas ház udvarán a kolozsvári Dalkör is megjelent s az egyházi szertar-tást megelőzőleg s azután egy-egy dallal mondott istenhozzádot az elköltözőknek. Ezután a koporsó a pompás des funebres négyes fogatára tétetvén, égő fáklyák világánál kísérték pályatársai a végső nyug-helyre. A sírnál Kovács Gábor, negyedéves joghall-gató tartott gyászbeszédet, még egyszer felidézve a derék ifju kedves vonásait. Rög rögre hullt s az emelkedő hant nemsokára örökre eltakarta a kopor-sót pályatársai könnyes szeméiellől.

— **A helybeli vívodában,** a karddal és vi-tórral való vizsga Bíró Pál, Pall Sándor, Kővári Mi-hály szakbizottsági tagok s Tompa Károly vívó mes-ter jelenlétében tegnap délután 3 órakor tartott meg szép számú női közönség előtt. A vívórral tanulók közül leginkább kitűnt Vajna Vilmos, a kardosok közül Tamás László, Csenteri István, Jónás Sándor és Schopf Gyula. A fiatalság egyáltalában meglepő eredményt mutatott fel, mi Tompa Károly vívómes-ter ernyedetlen szorgalmának tulajdonítható. Kővári Mihály, ki a vívodájerdekeben a legnagyobb buzga-lommal és lelkesedéssel küzd mindig, szintén vereke-dett többekkel, a közönség tetszésnyilvánításai közt.

— **A belvárosi gyermekkert** megnyitása tegnap igen diszes közönség jelenlétében történt meg. A dalárda a szöveget éneklé nyitányul; majd Szász Do-mokos elnök tartá a megnyitó beszédet, Szabó Endre a gyermekkert igazgatója pedig az intézet program-mját terjeszté elő. E nagytartosságú ünnepélyre hol-nap érdeme szerint visszatérünk.

— **A „kolozsvári dalkör”** s az ujonnan ala-kult polgári dalárda közreműködésével rendezett táncvizsgával egybekötött dalestély nem nagy számú, de díszes közönséget vonzott az „Angol király-né”-ba. Az estély érdekét fokozta ama körülmény is, hogy a polgári dalárda ezuttal versenyzett elő-szőr a művészi pálmáért s célját az éjértékben vívta ki, hogy már első dalával meghódította a szíveket. Művészi összhang, szabatoság s a piának és forték élénk megfigyelése tűnt ki énekeikből s ered-ményezé az azon buzditó és elismerő tapsokat, mely főleg a „Zengje keblünk hó dalában” érte el ze-nithjét. Az egyszerű munkás osztály derék sorából alakult dalárda valóban meg lehet elégedve tegnap felmutatott sikerrel s zálogát tekintheti abban jö-veendő szereplésének, ha ugyan továbbra is hasonló buzgalom s törekvéssel ápolják a hazai dalművésze-tet. Toth Tamást, az egyetel karnagyát teljes elismerés illeti buzgalomért s énekekben való alapos okta-tásáért. Emeltemünk sem kell, hogy a „Kolozsvári Dalkör” ez uttal is fényesen megállotta helyét s művészi színterjéhez csak újabb leveleket fűzött. Legtöbb tetszést aratott a „Népdal egyveleg” Zi-maitól s Huber „Győzelmi dala.” Ez utóbbi jólle-het fel sem volt véve a műsorozatba, daláraink valódi érzéssel és lelkesedéssel adták elő. Alig hangzott el az ének s ime megszólalt Pongrácz kezében a vonó s a fiatal párok tánczra kerekedtek, mely a pitymallat első derengéseig kimondhatlan jókedvvel folyt.

— **Orbán József** polgártársunknak ismét egy szép tettét és áldozatkészségét kell felemlitenünk. A tegnap tartott vívási vizsgára Orbán ur a rendelkezése alatt álló padokat nemcsak készséggel fel-alánolta, hanem azokat saját költségén, a helyszínére elszállíttatta s onnan újból beho zatta. Ily tett nem szorul dicsőretnre.

— **Tegnap délután** folyt le az ev. ref. főtá-noda ifjuságának zene- ének és szavalati vizsgája. Diszes közönség lepte el a tanoda udvarát s a közepén felállított emelvényen váltogatva a zene és ének-kar adta elő a többnyire jól sikerült darabokat, köz-ben az ünnepélyt két szavallat fűszerezte, melyben különösen Zolnai Mihály ragadta rohamos tapsra a nagyszámú közönséget. Az ünnepély befejezésül ju-talmak osztattak ki.

— **A vasárnapi sorsjátékkal** egybekötött nép-ünnep meglehetősen számú közönséget esalt a sétatér-re, s a csolnák- és szándolin-verseny, úgy a tő tük-rén rendezett tűzijáték is elég anyagot szolgáltatott néhány óra unalmának elűzésére

TANÜGY.

A közoktatásügyi tanács a népoktatási törvény reviziójáról.

A népoktatási törvény reviziójára vonatkozó, 20 lithographirozott ívnél terjedelmesebb s 17-ülé-

sen át vitatott emlékiratából egy rövid kivonatot mutatunk be. E munkálat épen most tárgyalatik a közoktatási tanács összes ülésén.

A közoktatási tanács szakosztálya elismeri a törvény nagy fontosságát, s a miniszter felhívása folytán nem annyira a revisiót, mint inkább annak esetleges avagy az ismert compromissum következtében létrejött hiányait igyekszik kimutatni s azok orvoslását óhajtja. E célból az első fejezetnél azon óhaját fejezi ki a szakosztály, hogy a testileg és szellemileg gyenge gyermekek javára is történjék valamely állami intézkedés vagy legalább gyámolittas-ék a társadalmi működés. — A tankötelezettség elvének keresztülvitelére ajánlja a Kenessey Kálmán által nyilvános uton is szóba hozott „Half time” endszert, követeli, hogy a tanköteles gyermekek be-nem jelentése szigoruan büntetessék.

A harmadik fejezet a hitfelekezetek iskoláiról szól. Óhajtja, hogy ezekről úgy a tantárgyakra, mint a felszerelésre nézve ugyanazok követeltessenek, a miket a törvény az állami iskolák elő írt. Felekeze-ti tanítóknak csak a törvényben megszabott minősít-vénnyel bíró okleveles tanítók alkalmaztassanak, fizetésök, nyugdíjazásuk s egyéb jogviszonyaik a tör-vényes módon történjenek.

Ugyanezt óhajtják a felekezeti tanárképezdekre vonatkozólag, melyek zárvisgái s tanítóképeségi szigorlatok kormányközeg jelenlétében történjenek s a tanítói oklevél a tanfelügyelő ellenjegyzésével lát-tassék el s a magánvizsgálatok tekintetében korlá-toztassanak. Az iskolai vagyon biztosítása s kellő czélra fordítása feletti felügyelet s a statisztikai adat-ok beszerzésére vonatkozó pontok helyett az Eötvös-féle javaslat szövegezése állíttassék helyre, mely a munkát megkönnyíti s az államnak szabadabb ke-zet ad. A megintések szigorubbak legyenek s be-zárítás esetében az iskolai vagyon a községi isko-lára fordíttassék.

A magán iskolákra vonatkozó fejezetben s másutt sincs körülírva a nyilvánossági jog. A szak-osztály nézete szerint e jognál fogva adhat ki csak a tanintézet jogérvényes bizonyítványt s követelheti növendékeinek a felsőbb tanodákba főlvetelét vizsga nélkül. A magán tanintézetek és az iskolások köz-keletlen felügyelete alá helyeztessének s ezen is-kolaszék a vizsgákon képviselve legyen. Az iskola-község eszméje, mely e szakosztályban is felmerült általános tetszésre nem talált.

A községi iskolákra vonatkozó általános sza-bályoknál felszólalt a szakosztály a mellett, hogy a fiu- s leánygyermekek közös oktatása legalább az alsóbb osztályokban engedessék meg. Az ingyen ok-tatás elvét nem fogadja el, de a tanpénz beszedé-sével ne terheltessek a tanító. A községeknak hozzá kell járulniok a tanítók nyugdíjazásához. Egy osz-tályban ne 80, hanem 60 legyen a gyermekek szá-mának minimuma. Az 5%-os iskolaadót csak oly értelmességgel fogadják el, hogy ez minden kiadások-nal felül a községi általános budget fedezetének elégtelensége esetében vetendő ki. Meghagyja azon-ban azon pontot, hogy ezen adóhoz járulni azok, kik felekezeti iskolákat tartanak fen, nem kötelez-tetnek. A felsőbb népiskolákat a polgári iskolák mellett megtartandóknak véli. Mindkettőben a ta-nárok hetiórának száma 24-re állapíttassék meg s fizetésök a középtanodai tanárokéval egy fokra he-lyeztessék. A polgári iskola tantárgyai közül a német nyelv ne a harmadik évben, hanem, mint rendkívüli tantárgy, már az első évben taníttassék s a számve-tés alatt ne az algebrát értsék. A tanterv gyakor-lati célú s ömágában zárt egész legyen, de az elemi iskolával szerves összeköttetésbe hozassék. Együttal óhajtatást fejezi ki, hogy az elemi iskola 4-ik osztálya a gymnasium és reallanodába átme-netet képezzen.

A tanító-képezdek eddigi száma — 20 — ha-gyassék ki a törvény szövegéből. Óhajtatandó, hogy a mintaiskolák több osztályból álljanak, vagy lehetőleg egyik fennálló községi iskolával hosszasan összeköt-tetésbe hozassék, de több tanító közreműködé-sével. A képezdei tanárok fizetése a középtanodai ta-nárok fizetésével egyenlővé tétessék. Legalább az igazgató az intézet épületében nyerjen lakást. A ké-pezei tanárok kiképzéséről külön javaslatot fog ezen osztály benyújtani. A képezdekbe csak 16 éves nő-vendékek vétessenek fel és pedig vizsgálat folytán, kivévén, ha a polgári iskola vagy a középtanodai tanfolyamot bevégeztek s végül ezen tanodák négy első tanfolyamát sem végzett ifjak még felvételi vizsgálatra se bocsáttassanak. A képezdei hitokta-tók díjazását a felekezetek akarta birni s együttal a hittanból külön vizsgálat megszüntetését óhajtja a szakosztály egy része, míg a másik része a szö-veget meghagyja; a tantervet első sorban a tanári kar állapítsa meg.

(Folyt. következik.)

Felelős szerkesztő: Szász Béla

BUDAI BOR!!!

Karvázy Gyulánál

1 kupa	90 kr.
1/2 kupás üvegben	60 kr.
1/4 „	32 kr.
1/2 kupás üvegtől 10 kr. 1/4 kupás üve-gért 7 kr. visszaadatik.	

Stein János

könyv- és zenemű kereskedésében Kolozsvárt kaphatók
a most leginkább kedvelt tánczdarabok:

Sárga uborka, zöld a levele.
Tegnap előtt csütörtökön.
Be szomorú ez az élet én nekem.
Csárdás, szerző Szentirmay
Elemér. (Németh J.)
Ára 60 kr.

Ejnye, ejnye azt a betyár...!!!
Csárdás, szerző Tisza Aladár.
Ára 60 kr.

Tarna vize lassan folyik medrében!
Csárdás, szerző Tisza Aladár.
Ára 60 kr.

Befűtötte az utcát a hó!
Csárdás, szerző Tisza Aladár.
Ára 60 kr.

Auf den Fluren. Polka Mazur.
Ára 50 kr.

Lazzi Polka. Ára 50 kr.

Tipp, tipp. Polka Marsch. Ára 60 kr.

Mind a három az ifjabb Fahrbach
Fileptől.
Giardinetto. Polka française.
Ára 50 kr.

Amoretten. Polka française.
Ára 50 kr.

Ganymed. Polka française.
Ára 50 kr.

Mind Reinprecht Alajostól.

Auf freiem Fusse. Polka von Jo-
hann Strauss. Ára 54 kr.

Trebizonde quadrille. (Francia négyes)
von J. Kaulich. Ára 54 kr.

Gigerl-Gogerl. Quadrille. von Jos.
Schindler. Ára 60 kr.

Trapezunt-Quadrille. von Eduard
Strauss. Ára 54 kr.

Godfrey, kedvelt keringő. (Walzer.)
La bouquetiére. Ára 90 kr.

Murska-Valse. Ára 90 kr.

La reine des roses. Ára 90 kr.

La Fiancée. Ára 90 kr.

Princesse Louise. Ára 1 frt 23 kr.

Songes d'amour. Ára 1 frt 23 kr.

Les gardes de la reine. Ára 1 frt.

Tausend und eine Nacht Walzer.
von Johann Strauss. Ára 80 kr.

Walzer des Kaiserin von C.M. Ziehrer.
Ára 80 kr.

Beh szomorú ez az élet én nekem!
Csárdás, szerző Tisza Aladár.
Ára 60 kr.

Besenyői lakodalmas, csárdás.
Szerző Tisza Aladár.
Ára 60 kr.

Kerekes András csárdás.
Szerző Tisza Aladár. Ára 60 kr.

Volt nekem egy daruszóru paripám.
Jaj be szennyes az a maga kendője.
Ez a kis lány azt hiszi.
Az a kis lány jaj be cifra; here tyú,
tyú, tyú!

Csárdás, szerző Tisza Aladár.
Ára 60 kr.

Wiener Feuerwehr Polka. (Tűzoltó
polka.) Szerző Ph. Fahrbach sen.
Ára 30 kr.

Tündér Ilona. Polka Mazur. szerző
Farkas Miska. Ára 50 kr.

Rothe, rothe, rothe. Polka française.
Szerző Rozenzweig W.
Ára 50 kr.

Lach-Polka (Schnell) szerző A.
Seifert. Ára 50 kr.

Fekete Domino, francia négyes.
Irta Ellenbogen Adolf.
Ára 60 kr.

Fantasia Quadrille. (fr. négyes)
von J. Kaulich. Ára 54 kr.

Les brigands Quadrille. von Ed.
Strauss. Ára 54 kr.

Erinnerung an Josef Strauss. Walzer.
von Ph. Fahrbach jr. Ára 80 kr.

Kinderball-Tänze. Walzer von Ph.
Fahrbach jr. Ára 80 kr.

Strauss Eduard, kedvelt keringő
(Walzer.) Lilienkränze. Ára 80 kr.

Deutsche Herzen. Ára 80 kr.

Akademische Bürger. Ára 80 kr.

Ehret die Frauen. Ára 80 kr.

Ball-Promessen. Ára 80 kr.

Myrthen-Strausschen. Ára 80 kr.

Walzer-Bouquet. von Johann
Strauss. Ára 80 kr.

Die Ente mit den drei Schnäbeln.
Polka-Mazurka von J. Král.
Ára 45 kr.

Ugyan csak

Stein János kereskedésében
kaphatók:

A komédia elmélete.

A Kisfaludy-társaság által jutalmazott
pályamunka.

Irta Névy László. Ára 1 frt.

Egy kép a forradalomból.

Elbeszélés. Irta Bolgár Kálmán.
Ára 1 frt.

Huszonöt év után.

Tóth Kálmán válogatott költemé-
nyei. 2 kötet. Pompás díszkötésben.
Ára 3 frt 20 kr.

Egy tör története.

Regény. Oettinger után fordította
Balázs Frigyes.
Ára 1 frt 20 kr.

Szabályrendelet

az 1871. évi XVIII. t. cz. 74 és 75
§§. értelmében

a közjegyzői hivatal

ellátására előírt képesség beigazolása
végett megkivántató szigorlat tárgyai és
megtartási módja iránt. (Lenyomat a
„Budapesti Közlönyből.”)
Ára 10 kr. Postán küldve 12 kr.

A törvényszéki orvostudo- mány gyakorlati kézikönyve,

különös tekintettel a legújabb
szabályrendeletekre,
orvosok, jogtudók és tanulók számára.

Irta dr. GROSZ LAJOS,

az országos közegészségi tanács rendes
tagja és jegyzője; m. k. államvasúti
igazgató főorvos; egyetemi m. tanár;
a budapesti kir. orvos-egylet, a m. k.
természettud. társulat, a bécsi cs. kir.
állat-növénytan, az alsórajnai természet-
orvostani, a német törvényszéki lélek-
tani tudományos egyletek tagja.
Ára 3 frt 60 kr

Magyar önügyvéd

vagyis elméleti és gyakorlati tanácsadó
és utmutató a polgári életben

leginkább előforduló jogügyletek elin-
tőzésére, továbbá az államfő, az ál-
lamkormány, s a közigazgatási és bírói
hatóságoknál ügyvédi segély nélkül be-
nyújtható mindennemű folyamodványok,
kérvények, panaszok, felebbezések, va-
lamint a jogügyleteket tárgyzó magán-
okiratok és beadványok fogalmazására
és szerkesztésére vonatkozólag több
százra menő magyar és német szövegi
íromány-példával ellátva. Minden osz-
tálybeli honpolgárok használatára. Irta
TÓTH LAJOS köz- és váltóügyvéd,
Pestmegye volt tiszti főügyésze.

Harmadik, egészen átdolgozott s
az időközben hatályba lépett újabb és
legújabb hazai törvények alapján ki-
egészített és jelentékenyen bővített
kiadás. Ára 2 frt 40 kr.

(269) (1-2)
Küldi meg bélyegmentes (franco)
tudakozó levelekre
ORLICÉ R.
a mennyiség tanára Berlin, Wilhelmstrasse
5. legújabb nyeresémi jegy-
zékét felvilágosítókkal tudományilag
elismert, s mint előtűnt ismeretes,
általában szerencséseknek bé-
bizonyult lottojátékosaitól.
Egy ily utána tudakozást ajánlha-
tunk t. olvasóinknak. *)

*) Színtér ajánlatok Orlicé tanár. „Analyse vom Lotto”
című igen jó, eddig nem kiadott, lotto-kezeléssel
által legkiválóbb szakmunka nyilvánított művet. Ára 1
frt 50 kr. Kapható Stein János könyvkereskedésében
Kolozsvárt.

Galene-befecskenedés.
Gyógyít fájdalom nélkül 3 nap alatt
mindegy húgyvese-kifolyást, úgy most
keletkezett, valamint kifejtett és
(445) egészen idült. (30-52)
Központi főraktár az osztrák-magyar
birodalom számára:
Maager Vilmos, Bécs.
Bäckerstrasse 12. sz.
1 üveg ára használati utasítással:
3 frt 70 kr.
Pesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerésznél.

SZÉCHENYI

zuhanyos hideg-fürdő megnyitás.

A már több évek óta fenálló, s hideg kútviz zuhanyairól
általánosan ismert és kedvelt

nyári fürdőmet

a n. érd. közönség igényeinek minden tekintetben megfelelőleg, sem-
mi költséget nem kímélve, egészen ujjalag

egygyes vetkező szobákkal ellátva

rendeztem be, a melyet

leszállított árák mellett

a n. érd. közönség szíves használatára megnyitottam.

A fürdő jobb szárnya kiválólag a

nők számára

van fentartva, a melyet egész kényelemmel használhatnak.

(264)

(3-3)

Tisztelettel:

CSIKI JÓZSEF.

Széchenyi-fürdő tulajdonosa.

A „VICTORIA”

biztosító társaság Kolozsvárt.

Az általunk megnyitott **túlélési csoport** (Associatio) biztosítá-
soknál társaságunk az előre meghatározott legkisebb — minimal —
végeredményekért való jóállást elvállalta.

Ezen újonnan életbe léptetett kedvezmény folytán a „VICTORIA”
biztosító társaság az általa megnyitott túlélési csoport résztvevők irá-
nyában végeredmény fejében a következő mint legkisebb összegért
határozott kezességet vállal, még pedig:

évenként fizetendő 100 forintnyi betét után

ha a betételek 12 éven át fizettetnek 1800 forintért	
" " " 13 " " " "	2000
" " " 14 " " " "	2250
" " " 15 " " " "	2450
" " " 16 " " " "	2700
" " " 17 " " " "	3000
" " " 18 " " " "	3300
" " " 19 " " " "	3600
" " " 20 " " " "	3900
" " " 21 " " " "	4200
" " " 22 " " " "	4600
" " " 23 " " " "	4950
" " " 24 " " " "	5350
" " " 25 " " " "	5800

A fentebb kitett összegek csak is a legkedvezőtlenebb viszonyok
eredménye, és így a túlélési csoportok végeredménye a biztosítás
természeténél fogva — kedvező viszonyok között **tetemesen** elő-
nyösebb is lehet.

Miután a túlélési csoportok által a résztvevőknek alkalom adatik
megtakarított tőkéiket magok vagy egy második személy javára más
úton el nem érhető magas kamattal elhelyezni, ezen biztosítási mó-
dozatot a legmelegebben ajánlhatjuk.

Használatuk különösen olyanoknak ajánlható, kik aránylag csekély
betételek mellett **gyermekük felnőtt korára** egy tetemes ho-
zományt kívánnak biztosítani.

Miután a „VICTORIA” biztosító társaság évi betétel gyanánt a
legkisebb összeget, és ezen felül bármely magas összeget elfogad, a
biztosítás ezen nemében mindenki, még a kevésbé vagyonos is részesülhet.

Társaságunk vidéki ügynökei, úgy felügyelőink a túlélési csoport-
bani részvételre aláírásokat elfogadnak, úgy bővebb fölvilágosítás-
sal készséggel szolgálnak.

A „VICTORIA” biztosító társaság igazgatósága.

(253) (9-*)

ÁSVÁNYOS GYÓGY-VIZEK

CSIKY IMRE

fűszer-kereskedésében Kolozsvárt,

folytonosan kaphatók a legolcsóbban a legtöbb-
féle bel- és külföldi friss-töltésű természetes ás-
ványvizek, s a meg nem levők kívánatra rögtön
megrendelhetők.

Továbbá kaphatók mindenféle színű s elismert jóságú
olajba tört és vízfestékek,
miből raktárom a legnagyobb mennyiséggel levén ellátva: **a legol-
csóbban számíthatom.**

Videki megrendelések az e célra készült edényekben
bármely nagy mennyiségben kívánatra azonnal teljesítenek. A legna-
gyobb mennyiségű **kocsi-, bőr- és butorlack.** Figyelemre
méltó **bőrsirlack, nyeregszerszámok, kocsifedelek** és mindenféle
bőrtárgyak kijavítására igen ajánlható, mivel a bőrt egész lágyan-
tartja, megfenyvesíti és vízhatlanná is teszi.

Arjegyzékekkel, ugyszintén **utasítás** kívánatra
bármelynek is díj nélkül szívesen szolgál

tisztelettel:

CSIKY IMRE

fűszer-, festék- és anyagkereskedő Kolozsvárt.

Melyik a legjobb gyógyszer?

Mivel óvjuk meg magunkat a cholera ellen!

STEIN JÁNOS
könyvkereskedésében
KOLOZSVÁRT
kapható:

A cholera és annak gyógyítása
Rousse elveit szerinti és saját tapasztalata után
Irta Hahn József, II. kötet. Ára 50 kr.

ERDÉLYBE
is beüjtött
s már
Kolozsvárt is
vannak áldozata!

Mit tegyünk, ha elkapjuk?

Ez a kérdés, s megint ez a kérdés!

Rajzminták az elemi rajzolásához.

FRÖBEL FRIGYES foglalkoztató rendszere szellemében, gyermekkerti,
népiskolai és családi használatra összeállították:
Szabó Endre és Tóth Tamás.
Magyar és német szöveggel ellátva. Ára 1 frt.

Kelet tündér világa, vagy Szaif Züliázán szultán.

Arab rege. Ali-bey után fordította rban Balázs.

2 rész egy kötetben. Nagy nyolczadrét. VI. 195 és 163 lap.
Ára füzve 2 frt. Díszkiadás 4 kömetszetű képpel, kötve 3 frt.

A regényt, mely a gyerek első sejtelméinek, midőn az észtehetőség megkezdí működését, ked-
vencz tárgya; talán egy népélni Európában nincs inkább kifejlőde, mint nálunk, mely egész koron-
kiz megtartá a csudá és természet felettiesség jellemét, mely nemők, óriások, tündérek egy egészen
smertien világát tárja fel — keletről veszi eredetét, hol azok a nép szája most is keringnek; a
Nalok regéi mulattatják a népet az arab tanyákon, a gazdagok szerelvényeiben, a szilaj beduinok sátrai
alatt, a karavánok éji tanyáin. Zajongó városok hűs kávéházaiban, melyek gyakran egy csudás képzett
világot tárnak fel, de melyek gyakran a nép szája megmaradt történeti eseményeknek s ezredéves
hagyományoknak elburkolt s mosás alakot öltött elbeszélései s mintegy előtörténetek is. — Egy ily, de
a legtöbb kelet regétől eltérőleg összefüggő egészen képző, s az európai irodalomban egész ismeret-
len gyönyört van szerencsén az olvasó közönségnek — a keleti irodalomból — e műben bemutatni.
Ez egy gyönyörű hősi epos, mely az iszlám ezen bolygó hőseinek eseménydús életét ragyogó, meg-
ható és elragadóan szép modorban adja elő, hogy azt valóban az Iszlám Iliászának tekinthetjük.
Nagyszerű és csudás mű ez, valódi kincstára a keleti gazdag képzelődés szülte szelleműs és ragyogóan
könyvűd arab költészetnek.

Tartalma: I. Kötet: I. Rahalai arabok. II. Muktatif az óriás. III. A Nil történetének könyve.
IV. A csudálatos gyűrű. V. Szaif Züliázán és Kamaria. VI. A Khamimeh kertje. VII. Szaif Habesh fe-
je. VIII. Shama. IX. Abutai málik. X. Kelet. II. kötet: XI. A habesh-ek és az arabok. XII. Szaif
tán Szaif Züliázán. XIII. Maniatanufusz. XIV. Az aszonnagy város. XV. Ut Szolimán Konuz-ához.
XVI. Ut Szolimán kincstárához. XVII. XVIII. Ataj yeh Albedellah. XIX. Szaif Züliázán gyermekéi.
XX. Egyiptom földé.